

STANOVY SVETOVÉHO ZDRUŽENIA SLOVÁKOV V ZAHRANIČÍ

SCHVÁLENÉ NA VALNOM ZHROMAŽDENÍ SZSZ 2. 11. 2006

Preambula

My, predstavitelia slovenských spoločenstiev z celého sveta, vedomí si svojej zodpovednosti za udržanie nášho národného povedomia a kultúrnej identity, zviazaní putom cyrilometodských tradícií sa prostredníctvom svojich zástupcov a v záujme spolupráce slovenského sveta so Slovenskou republikou uznáňame na týchto stanovách.

Hlava I.

Základné ustanovenia

1. Názov združenia:

Svetové združenie Slovákov v zahraničí

World association of Slovaks living abroad

Weltvereinigung der im Ausland lebenden Slowaken

Association Mondiale des Slovaques de l'Etranger

Association mundiaal de los eslovacos que viven en el extranjero

Hlava II.

Právne postavenie združenia

1. Svetové združenie Slovákov v zahraničí (ďalej len SZSZ) je právnickou osobou - občianskym združením, organizovaným podľa platnej legislatívy Slovenskej republiky.
2. Členmi združenia môžu byť:
  - a) Zakladajúce členské organizácie SZSZ
  - b) Právnické osoby – nezávislé národno-kultúrne, slovenské (krajanské) spolky, občianske združenia a iné organizácie, ktoré združujú: osoby hlásiace sa k svojmu slovenskému pôvodu ako aj priaznivcov Slovenska, majú sídlo a oblasť svojho pôsobenia mimo Slovenska a svojimi aktivitami preukazujú pozitívny vzťah ku Slovákom, Slovenskej republike a slovenskej kultúre.
  - c) Fyzické osoby – individuálni členovia, žijúci a pôsobiaci mimo územia SR, ktorí svojou verejnou a publicistickou činnosťou prejavujú pozitívny vzťah k Slovenskej republike a slovenskej kultúre.
3. Podnikateľské subjekty, orgány, inštitúcie a organizácie štátnej správy môžu SZSZ podporovať na základe zmluvne dohodnutej spolupráce, alebo prostredníctvom právnických osôb vymenovaných v článku 2a, hlavy II. Stanov SZSZ.

4. Sídлом SZSZ je hlavné mesto Slovenskej republiky
Kollárovo nám. 19
P.O. Box 33
SK - 814 99 Bratislava 1
5. SZSZ je založené na dobu neurčitú.
6. Rokovací, korešpondenčný a dokumentačný jazyk SZSZ je jazyk slovenský.

Hlava III.

Ciele SZSZ

1. Vytvárať predpoklady pre udržanie, pestovanie a rozvoj národnej, duchovnej, kultúrnej a jazykovej identity Slovákov v zahraničí, zvlášť so zameraním na udržanie a rozvíjanie znalosti slovenského jazyka.
2. Vytvárať predpoklady pre vzájomne prospešnú spoluprácu Slovákov v zahraničí so Slovenskou republikou, ako aj pre spoluprácu štátov, v ktorých Slováci žijú, so Slovenskou republikou.
3. Vytvárať predpoklady pre vzájomnú informovanosť a spoluprácu Slovákov, resp. ich spoločenstiev v zahraničí a medzi Slovákami v zahraničí a Slovenskou republikou.
4. Udržiavať kontakty s medzinárodnými organizáciami v záujme naplnenia cieľov SZSZ.
5. Skúmať legislatívne a reálne postavenie slovenskej menšiny v jednotlivých štátoch, kde žijú Slováci, s ohľadom na medzinárodné záväzky týchto krajín v oblasti práv národnostných menšín a upozorňovať na existujúce nedostatky.
6. Podporovať slovenské menšiny a komunity pri presadzovaní ich oprávnených potrieb a požiadaviek v štátoch ich pôsobenia.

Hlava IV.

Členstvo v SZSZ

1. Členstvo v SZSZ a jeho orgánoch je dobrovoľné a nejestvuje naň právny nárok.
2. Členom SZSZ môžu byť fyzické a právnické osoby v zmysle znenia bodov 2a), 2b), hlavy II. týchto stanov.
3. Základnou podmienkou členstva je písomné vyjadrenie súhlasu so Stanovami SZSZ a vyjadrenie pripravenosti k aktívnemu naplňovaniu jeho programových cieľov.
4. Členstvo v SZSZ vzniká zaregistrovaním prihlášky Výkonným výborom SZSZ. Žiadosť o členstvo môže byť odmietnutá iba na základe jej nezlučiteľnosti s týmito Stanovami, a to do troch mesiacov od podania prihlášky. Proti rozhodnutiu o odmietnutí registrácie sa môže uchádzač o členstvo odvolať k Valnému zhromaždeniu SZSZ.
5. Členstvo v SZSZ zaniká dobrovoľným vystúpením, zánikom členského subjektu, úmrtím individuálneho člena alebo vylúčením v dôsledku závažného porušenia stanov.
6. O vylúčení člena rozhoduje na návrh Generálnej rady Valné zhromaždenie. Generálna rada môže pozastaviť uplatňovanie členských práv do konania najbližšieho Valného zhromaždenia.

Hlava V.

Práva a povinnosti členov

1. Právom člena je voliť, byť volený, podávať návrhy, o ktorých sa musí hlasovať, zúčastňovať sa na činnosti SZSZ a byť o nej informovaný, a to všetko v zmysle týchto stanov a Organizačného a rokovacieho poriadku (OARP).
2. Právom člena je zúčastňovať sa s právom hlasovacím na Valnom zhromaždení združenia.
3. Individuálni členovia majú právo zúčastniť sa na Valnom zhromaždení. Ich hlasovacie právo upresňuje čl. 9, hlavy VII. Stanov SZSZ.
4. Povinnosťou člena je dodržiavať Stanovy SZSZ, OARP, rešpektovať rozhodnutia volených orgánov SZSZ a platiť ročné členské príspevky v stanovenej výške.
5. Povinnosťou člena je byť nápomocný a aktívny v činnosti SZSZ, pri rozširovaní členskej základne a zveľaďovaní jeho majetku, pri ochrane dobrého mena SZSZ.

Hlava VI.

Orgány SZSZ

Orgánmi SZSZ sú:

Valné zhromaždenie

Predseda združenia

Generálna rada

Výkonný výbor

Revízna a zmierovacia komisia

Hlava VII.

Valné zhromaždenie

1. Najvyšším orgánom SZSZ je Valné zhromaždenie, do výlučnej právomoci ktorého patrí:
  - a) rozhodovať o založení, zlúčení a zániku SZSZ,
  - b) schvaľovať stanovy, ich zmeny a doplnky,
  - c) schvaľovať plán činnosti a výročnú správu,
  - d) schvaľovať správu o hospodárení,
  - e) hlasovaním udeľovať absolútorium odstupujúcim orgánom
  - f) voliť a odvolávať členov orgánov SZSZ
  - g) stanoviť výšku ročného členského príspevku.
2. Riadne Valné zhromaždenie sa schádza najmenej raz za tri roky. Zvoláva ho písomne predseda SZSZ, najmenej 90 dní vopred.
3. Riadne Valné zhromaždenie je uznášaniaschopné, ak je na ňom zastúpená aspoň jedna štvrtina členských organizácií SZSZ.

4. Mimoriadne Valné zhromaždenie zvoláva písomne predseda SZSZ na základe rozhodnutia Generálnej rady alebo na žiadosť najmenej jednej štvrtiny členov, najmenej 60 dní vopred. Na mimoriadnom Valnom zhromaždení sa rokuje iba o témach stanovených Generálnou radou - uvedených v pozvánke.
5. Mimoriadne Valné zhromaždenie je uznávaniaschopné, ak je na ňom zastúpená aspoň jedna pätina členských organizácií.
6. Rokovanie Valného zhromaždenia vedie predseda SZSZ alebo ním poverený člen Generálnej rady.
7. Zástupcovia členských organizácií sú pre účasť na Valnom zhromaždení členskými subjektmi poverení menovite a písomne. Mená poverených delegátov oznamujú členské subjekty písomne do sídla SZSZ alebo orgánom SZSZ najneskôr pred začiatkom Valného zhromaždenia.
8. Člen SZSZ sa môže zúčastniť na Valnom zhromaždení s hlasovacím právom (s hlasom rozhodujúcim), iba ak najneskoršie do začatia pracovnej časti Valného zhromaždenia zaplatil ročný členský príspevok v stanovenej výške za bežný a predchádzajúci rok.
9. Každý členský subjekt (členská organizácia) má právo delegovať jedného člena - delegáta s hlasovacím právom.
10. Individuálni členovia majú právo zúčastniť sa na Valnom zhromaždení s hlasom poradným, ak spĺňajú podmienku uvedenú v Hlave VII, bod 8, Stanov SZSZ. Hlasovacie právo s hlasom rozhodujúcim majú nimi nominovaní zástupcovia, a to vždy jeden za každú započatú desiatku prítomných individuálnych členov, ktorí sú oprávnení zúčastniť sa Valného zhromaždenia s hlasom poradným.
11. Členovia Generálnej rady a Revíznej a zmierovacej komisie (v prípade, že nie sú nominovaní ako delegáti za členskú organizáciu) majú právo zúčastniť sa rokovania Valného zhromaždenia s hlasom poradným.
12. Oprávnenie delegátov k účasti a zastupovaniu jednotlivých členských subjektov na Valnom zhromaždení overuje pred začatím jeho rokovania (pri prezentácii) mandátová komisia, poverená Generálnou radou SZSZ.
13. Valné zhromaždenie prijíma rozhodnutia hlasovaním o jednotlivých otázkach alebo o širšie koncipovaných uzneseniach. Každý delegát s hlasovacím právom má jeden hlas. Na prijatie uznesenia je potrebná nadpolovičná väčšina odovzdaných hlasov, ak nie je v týchto stanovách uvedené inak. Absencie sa nepočítajú.
14. Na prijatie uznesenia o zmene Stanov SZSZ, odvolaní volených orgánov, zániku SZSZ alebo jeho zlúčení s inou organizáciou, ako aj o zrušení uznesenia volených orgánov je potrebná 3/5 väčšina odovzdaných hlasov.

Hlava VIII.

Predseda

1. Predseda SZSZ, spolu s členmi Generálnej rady i samostatne, reprezentuje a riadi SZSZ vo vzťahu k orgánom Slovenskej republiky a k iným subjektom.
2. Riadi činnosť Generálnej rady v súlade s hlavou IX. Stanov SZSZ.
3. Voľba predsedu sa uskutočňuje nadpolovičnou väčšinou odovzdaných hlasov delegátov Valného zhromaždenia. Jeho funkčné obdobie je tri roky.
4. Riadi činnosť Výkonného výboru v súlade s hlavou X. Stanov SZSZ.
5. Do funkcie predsedu SZSZ môže byť zvolená iba osoba, ktorá je fyzicky prítomná na rokovaní Valného zhromaždenia, na ktorom sa voľba predsedu koná.

Hlava IX.

Generálna rada

1. Reprezentuje a spolu s predsedom riadi SZSZ .
2. Funkčné obdobie Generálnej rady je tri roky.
3. Zodpovedá za prípravu programu a obsahu riadneho i mimoriadneho zasadnutia Valného zhromaždenia.
4. Určuje a realizuje obsahové a organizačné zameranie činnosti SZSZ v súlade so závermi a úlohami stanovenými Valným zhromaždením.
5. Zodpovedá za hospodárenie SZSZ tým, že stanovuje jeho priority a zásady.
6. Schvaľuje rozpočet SZSZ na základe návrhu Výkonného výboru, spravidla na jeden rok.
7. Predkladá štátnym orgánom Slovenskej republiky návrhy a odporúčania SZSZ a zasadzuje sa za ich riešenie.
8. Nominuje zástupcov SZSZ k účasti na rokovaní komisií resp. výborov Národnej rady Slovenskej republiky.
9. Reprezentuje SZSZ vo vzťahu k medzinárodným inštitúciám a organizáciám a ich orgánom (OSN, UNESCO, Európska únia, apod.)

10. Generálnu radu tvoria:

a) predseda, volený Valným zhromaždením,

b) spravidla 22 členov, volených prítomnými delegátmi za daný štát alebo oblasť podľa nasledujúceho kľúča:

2 za USA, 2 za Kanadu, 2 za Českú republiku, 2 za Srbsko, 2 za Maďarsko, 2 za Rumunsko, 1 za Poľsko, 1 za východnú Európu, 1 za Áziu a Izrael, 1 za Austráliu, Nový Zéland, Afriku a strednú a južnú Ameriku, 1 za Škandináviu, 1 za južnú Európu a 4 za západnú Európu.

11. Členov Generálnej rady volia delegáti príslušného štátu alebo oblasti (počas rokovania riadneho Valného zhromaždenia) nadpolovičnou väčšinou odovzdaných hlasov. Absencie sa nepočítajú. Volení členovia GR SZSZ musia byť na Valnom zhromaždení osobne prítomní a so svojim zvolením vyjadriť súhlas. Valné zhromaždenie zoberie túto voľbu na vedomie.

Ak niektorá oblasť (krajina) svojho zástupcu do GR SZSZ počas rokovania VZ SZSZ nezvolí, zostane toto miesto:

a) do nasledujúceho VZ SZSZ neobsadené

alebo

b) Valné zhromaždenie SZSZ určí hlasovaním na návrh prítomných členov SZSZ na neobsadené miesto do GR SZSZ zástupcu z inej krajiny (oblasti)

Počas funkčného obdobia môže (z vážnych dôvodov) na rokovaní GR SZS nahradiť člena GR SZSZ náhradník, ktorý bude mať písomné poverenie riadneho člena GR SZSZ. Písomne poverený náhradník, zástupca členskej organizácie alebo člen SZSZ, má na rokovaní GR SZSZ rovnaké práva a povinnosti ako riadny člen tohto orgánu. Poverenie je jednorazové ("ad hoc"), vždy pre konkrétne rokovanie GR SZSZ.

12. Členské organizácie v štáte alebo oblasti môžu v prípade nemožnosti výkonu funkcie zvoleného člena Generálnej rady (z vážnych dôvodov, napr.: dlhodobá choroba alebo úmrtie apod.) zvoliť jeho náhradníka aj v období medzi konaním Valných zhromaždení.

13. Generálna rada volí na základe návrhu predsedu SZSZ spravidla šesť členov Výkonného výboru SZSZ:
- a) 1. a 2. podpredsedu z členov GR SZSZ, ktorí zastupujú v neprítomnosti predsedu. Jeden podpredseda je z Európy, druhý podpredseda je zo zámoria.
  - b) ďalších štyroch členov Výkonného výboru SZSZ, ktorí reprezentujú členské subjekty SZSZ a majú zaplatené všetky členské príspevky
- Predseda SZSZ stojí v čele VV SZSZ a riadi jeho činnosť. Generálna rada môže (z vážnych dôvodov) na návrh predsedu SZSZ počas funkčného obdobia odvolať člena VV SZSZ a na jeho miesto zvoliť iného člena SZSZ (podrobnosti rieši OARP).
14. Generálna rada sa schádza najmenej raz za rok. Zasadania Generálnej rady zvoláva najmenej 30 dní vopred predseda SZSZ.
  15. Rokovanie Generálnej rady riadi predseda alebo ním poverený člen Generálnej rady SZSZ
  16. Predseda je povinný zvoliť zasadanie Generálnej rady, ak o to písomne požiada viac ako polovica členov Generálnej rady.
  17. Generálna rada je uznášaniaschopná pri účasti nadpolovičnej väčšiny členov.
  18. Generálna rada rozhoduje nadpolovičnou väčšinou odovzdaných hlasov.
  19. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu.
  20. Členovia Výkonného výboru, ktorí nie sú členmi GR SZSZ, majú na rokovaní GR SZSZ poradný hlas.
  21. Písomnosti podpisuje predseda, ktorý môže toto právo delegovať na ďalších členov Generálnej rady.
  22. Ekonomickú agendu podpisuje vždy hospodár a jeden z členov Výkonného výboru.

Hlava X.

Výkonný výbor

1. Generálna rada na prvom rokovaní po svojom ustanovení volí Výkonný výbor v súlade s hlavou IX. čl. 12 Stanov SZSZ.
2. Je výkonným, operatívnym orgánom SZSZ, ktorý realizuje konkrétne úlohy, vyplývajúce z uznesení Valného zhromaždenia a Generálnej rady.
3. Výkonný výbor realizuje konkrétne hospodárske a finančné opatrenia v súlade s prioritami a zásadami stanovenými Generálnou radou. Zodpovedá za bezprostredné užitie finančných prostriedkov SZSZ.
4. Funkčné obdobie Výkonného výboru je tri roky.
5. Výkonný výbor je uznášaniaschopný, keď je na jeho zasadnutí nadpolovičná väčšina členov.
6. Uznesenia Výkonného výboru sa prijímajú nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných členov.
7. Výkonný výbor sa schádza podľa potreby. Zvoláva a riadi ho predseda združenia alebo ním poverený člen Výkonného výboru.
8. Na základe rozhodnutia predsedu SZSZ sa na činnosti Výkonného výboru môžu podieľať aj iné osoby (ako experti alebo poradcovia), bez účasti na jeho rozhodovaní.

Hlava XI.

Revízna a zmierovacia komisia

1. Revízna a zmierovacia komisia (RZK) má päť členov a je kontrolným a zmierovacím orgánom SZSZ. Je volená Valným zhromaždením, ktorému zodpovedá za svoju činnosť.
2. Funkčné obdobie RZK je tri roky.
3. Členstvo v RZK je nezlučiteľné s členstvom v iných volených orgánoch SZSZ.
4. RZK si volí zo svojich členov predsedu a podpredsedu. Schádza sa podľa potreby, predseda ju zvoláva najmenej 30 dní pred zasadaním.
5. RZK rozhoduje väčšinou hlasov prítomných členov.
6. RZK kontroluje hospodárenie SZSZ, upozorňuje jeho orgány na nedostatky a navrhuje opatrenia na ich odstránenie. Kontroluje aj dodržiavanie Stanov a vnútorných predpisov. Rieši spory, týkajúce sa činnosti SZSZ medzi členmi navzájom a medzi Generálnou radou a členmi, a to na ich návrh alebo z vlastnej iniciatívy.
7. RZK predkladá Valnému zhromaždeniu správu o výsledkoch svojej činnosti a navrhuje odobrenie činnosti Generálnej rady v oblasti hospodárenia s prostriedkami SZSZ.
8. Predseda RZK zvoláva zasadnutia RZK najmenej jedenkrát za rok a riadi jej činnosť. Ak nevolá zasadnutie RZK predseda, môže ho (po dohode s ostatnými členmi RZK) zvolať podpredseda alebo (mimoriadne) aj člen RZK.
9. RZK je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jej členov. Jej rozhodnutia sa prijímajú prostou väčšinou hlasov. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu, resp. v neprítomnosti predsedu hlas podpredsedu RZK.
10. RZK vykonáva previerky hospodárenia s finančnými prostriedkami SZSZ. Je oprávnená overovať postup vo veciach nakladania s majetkom SZSZ, kontrolovať účtovné doklady a zisťovať skutkový stav.
11. RZK je povinná kontrolovať ročnú účtovnú uzávierku a má právo vyjadriť sa k účelnosti použitia prostriedkov SZSZ. Výsledky kontrol podáva formou protokolu Generálnej rade, ktorej navrhuje aj potrebné opatrenia.

Hlava XII.

Hospodárenie

1. Za hospodárenie SZSZ zodpovedá Výkonný výbor, ktorý v tejto oblasti realizuje zameranie a priority stanovené Generálnou radou.
2. O stave finančných prostriedkov na účte SZSZ, hotovosti a o majetku SZSZ informuje Výkonný výbor (hospodár) na každom zasadaní Generálnej rady.
3. Generálna rada, na základe podkladov Výkonného výboru (hospodára) podáva Valnému zhromaždeniu správu o hospodárení za dané funkčné obdobie.
4. Hospodárenie sa uskutočňuje v súlade so Stanovami SZSZ a organizačným a rokovacím poriadkom. Všetky výdavky sa vynakladajú iba v súvislosti s napĺňaním cieľov SZSZ.
5. SZSZ hospodári s členskými príspevkami, darmi, dotáciami, účelovo viazanými prostriedkami (grantmi), závetmi a výnosmi z vlastnej činnosti.

Hlava XIII.

Sekretariát SZSZ

1. Generálna rada môže ustanoviť sekretariát, ktorý zabezpečuje administratívnu a organizačnú činnosť SZSZ.
2. Sekretariát je administratívnym (výkonným v zmysle výkonu pridelených úloh a náplne činnosti) orgánom SZSZ. Pracovníci sekretariátu (napr. účtovník, administratívni pracovníci) môžu byť zamestnancami SZSZ.
3. Ako štatutárny predstaviteľ SZSZ (zamestnávateľ) voči zamestnancom vystupuje predseda SZSZ alebo ním poverený podpredseda.
4. Zamestnanecký pomer a mzdové záležitosti schvaľuje predseda v súlade so zákonnými úpravami Slovenskej republiky a so súhlasom členov Výkonného výboru.
5. Konkrétnu činnosť sekretariátu riadi predseda, resp. ním poverený podpredseda alebo tajomník.
6. Sekretariát so sídlom v Bratislave plní nasledujúce základné úlohy :
  - a) vedie účty a spravuje prostriedky SZSZ,
  - b) pripravuje podklady pre návrh rozpočtu SZSZ, ako aj pre správy o činnosti a hospodárení s prostriedkami SZSZ,
  - c) pripravuje (po organizačnej, technickej a materiálnej stránke) zasadnutia Výkonného výboru, Generálnej rady a Valného zhromaždenia,
  - d) zabezpečuje prezentáciu činnosti SZSZ prostredníctvom jeho internetových stránok a udržiava pravidelný informačný kontakt s členskými organizáciami.

Hlava XIV.

Zánik SZSZ

1. O zániku SZSZ zlúčením alebo dobrovoľným rozpustením rozhoduje Valné zhromaždenie, ktoré menuje likvidačnú komisiu (likvidátora).
2. Likvidátor najskôr vyrovná všetky dlhy a záväzky a s likvidačným zostatkom naloží podľa rozhodnutia Valného zhromaždenia.
3. Zánik SZSZ oznámi likvidačná komisia (likvidátor) do 15 dní po ukončení likvidácie Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky.

Hlava XV.

Záverčné ustanovenia

1. Konkrétny postup pri naplňovaní Stanov SZSZ obsahuje Organizačný a rokovací poriadok (OARP) združenia.
2. OARP na základe návrhu Výkonného výboru (ním určenej komisie) schváli Generálna rada do jedného roka od schválenia Stanov SZSZ.
3. Volené funkcie v SZSZ nie sú honorované.